

Τίτλος: *TINOS ΕΙΣΑΙ ΕΣΥ*
Συγγραφέας: ΜΑΡΩ ΚΑΚΑΒΕΛΑ

© Μάρω Κακαβέλα, Εκδόσεις ΣΤΕΡΕΩΜΑ Α.Ε., 2023

Τα κείμενα για την «Κίρρωση ήπατος», την «Ηπατική εγκεφαλοπάθεια» και «Το φαράγγι των νεκρών» προέρχονται από τη wikipedia.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου συνολικά ή τμηματικά με οποιοδήποτε τρόπο ή μέσον χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΣΕΙΡΑ: *ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ*

ISBN: 978-618-5617-28-8

Εκδόσεις ΣΤΕΡΕΩΜΑ Α.Ε. / ΣΙΟΛΑ-ΑΛΕΞΙΟΥ

Κομνηνών 24, Αθήνα 114 72

Τηλ. 210 6426393

Fax 210 6459312

E-mail info@stereoma-sa.gr

www.stereoma-sa.gr

Facebook: Εκδόσεις Στερέωμα

ΜΑΡΩ ΚΑΚΑΒΕΛΑ

ΤΙΝΟΣ
ΕΙΣΑΙ ΕΣΥ

Μυθιστόρημα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΕΡΕΩΜΑ

Στον άνθρωπο της ζωής μου, τη Γάργαρετ

Πέτρος

Εύπνησα και δεν πονάω πουθενά. Πάει πέθανα στον ύπνο μου, σκέφτηκα. Τι ανακούφιση. Μένω ακίνητος και κρατάω τα μάτια μου κλεισμένα σφιχτά, μην ακυρωθεί ο θάνατός μου, και επιστρέψω στην κόλαση της καθημερινότητάς μου. Όμως δεν αντέχω, κλέβω ως συνήθως και μισανοίγω το αριστερό. Χαράζει. Αρχίζω να ψάχνομαι. Κουνάω πρώτα τα πόδια, ούτε κράμπες ούτε σουβλιές. Ανακάθομαι στο κρεβάτι, στρίβω το σώμα μου, μία προς τ' αριστερά, μία προς τα δεξιά, λυγίζω τα γόνατα, μπλέκω τα μπράτσα μου πάνω από το κεφάλι, παίρνω βαθιά αναπνοή, και τα δύο ρουθούνια ανοιχτά, τρίζω τα δόντια μου, είναι ακόμη μέσα στο στόμα μου, δεν έχουν σαπίσει να πέσουν. Όλα όμως με τα μάτια ερμητικά κλειστά. Οι αισθήσεις μου λειτουργούν. Το μόνο που λείπει είναι οι πόνοι. Ανύπαρκτοι. Αυτό ήταν, πέθανα, κι η κόλαση είναι ίδια ακριβώς με τη ζωή μου. Δεν θυμάμαι πότε ήταν η τελευταία φορά που δεν πονούσα. Μια ο γοφός, πιο συχνά το στομάχι, ένας άθλιος πονόδοντος κατά καιρούς, η μόνιμη δύσπνοια, κράμπες και φυσικά ο αιώνιος πονοκέφαλος από το ποτό. Και τώρα τίποτα. Είμαι σίγουρος ότι πέθανα. Δεν εξηγείται αλλιώς. Όπου να 'ναι θα ακούσω τη φωνή του, μ' εκείνη τη βαριά προφορά στο σίγμα, να με φωνάζει. Έφτασε η ώρα μου να απολογηθώ, σκέφτομαι. Δεν κρατιέμαι κι ανοίγω τα μάτια, σίγουρος πια ότι θα στέκεται μπροστά μου, με τα μαλλιά και τα

μούσια του ανακατωμένα, με το τσιγάρο στο ακρόχειλο, θα κοιτάζει απογοητευμένος για μία ακόμα φορά, θα στηρίζεται σ' εκείνη την αρχαία γκλίτσα και θα περιμένει να του εξηγήσω γιατί πέθανα πριν προλάβω να μάθω και να καταλάβω, κι έτσι ένα κλάσμα του δευτερολέπτου πριν επιστρέψω στο φως, παίρνω μια βαθιά αναπνοή να μυρίσω τον καπνό του να βεβαιωθώ. Τίποτα, μόνο κλεισούρα και μούχλα και σκουπιδίλα. Επιστρέφω στους ζωντανούς λοιπόν, κι η αναφορά μου προς τον Βλάση Κατσαντώνη, αναβάλλεται επ' αόριστον. Ας είναι. Κοιτάζω το ρολόι στην οθόνη του αποκωδικοποιητή, 6:13. Live to die another day, μονολογώ και σηκώνομαι, ελαφρύς σαν πούπουλο, έχω και ταξίδι μπροστά μου. Ντύνομαι και βγαίνω. Ασυναίσθητα ετοιμάζομαι να κλειδώσω, αλλά πάλι σκέφτομαι ότι τι νόημα έχει πια. Λες και θα επιστρέψω. Κλείνω μαλακά την πόρτα. Έχει αρχίσει η κάθοδός μου.

Κοιτάζω γύρω μου, το σαλόνι του πλοίου είναι σχεδόν άδειο. Βολεύομαι καλύτερα στον γωνιακό καναπέ και ανασηκώνω ελαφρά το κουρτινάκι. Το λιμάνι στέκει στην ίδια πάντα θέση, δεν έχει κουνηθεί ούτε ίντσα τόσα χρόνια που έχω να το δω. Ακλόνητο και φωτισμένο. Όπως όλα τα λιμάνια άλλωστε, πόρτες ριζωμένες πάνω σε μπλόκια, αγκαλιές ανοιχτές που ποτέ δεν θα φυλακίσουν ούτε αυτούς που γυρίζουν ούτε κι αυτούς που τα εγκαταλείπουν. Νιώθω το τράνταγμα της άγκυρας. Ξεκινάμε. Στο νησί θα φτάσουμε ξημερώματα. Άραγε θα έχει καιρό, όταν θα ανοιχτούμε και θα πλευρίζουμε το Κάβο Ντόρο; Πόσα χρόνια έχω να μπω σε πλοίο; Τις τελευταίες μέρες στο χωριό, όλες οι αναποδιές του καιρού με χτύπησαν στο κεφάλι. Από τη λιακάδα

στο χιόνι. Κλεισμένος τόσα χρόνια, πόσα άραγε, πενήντα σίγουρα, στους παραδρόμους των πόλεων, είχα συνηθίσει τις αλλαγές των εποχών σαν κάτι σχεδόν γραμμικό. Καμία ανησυχία, καμία έκπληξη. Απλώς ένα διαφορετικό κουμπί στο κοντρόλ του κλιματιστικού. Λίγο ξεβόλεμα, μια άλφα γκρίνια, κι ύστερα ο καιρός σταματούσε να είναι ζήτημα. Η ζέστη, το πνίξιμο του αέρα από τους τόνους του τσιμέντου στον δρόμο, η μυρωδιά από τα σκουπίδια και την ανθρωπίλα, η απουσία μιας ξένοιαστης ανοιξιάτικης αύρας, δεν μ' ενοχλούσαν. Είναι που δεν ιδρώνω και εύκολα, δεν υποφέρω από τον καύσωνα, τον αντέχω, μπορεί και να τον επιζητώ. Μια κατσαρίδα της πόλης που ξέρει όλες τις υπόγειες διαδρομές και αγαπά τα ανοιχτά παράθυρα και τις ακίνητες νύχτες. Το κρύο είναι αυτό που με ταλαιπωρούσε, και με ταλαιπωρεί, που με αποσυντονίζει, με καταρρακώνει. Το κρύο, αυτή η καταραμένη μνήμη της παιδικής μου ηλικίας. Δεν τα μπορώ τα χοντρά ρούχα, τα παγωμένα δάχτυλα, τη μύτη που τρέχει μόνιμα, την ακαμψία που επιβάλλει η κρυσταλλωμένη νύχτα, τη μέρα που τελειώνει πριν καν αρχίσει, τον ύπουλο χαρακτήρα της υγρασίας, ακόμα και τις μέρες του ήλιου. Όμως εκείνες οι προηγούμενες μέρες στο χωριό, μου θύμισαν ή μάλλον μου ξαναθύμισαν την αγριότητα της φύσης, που επίτηδες έχω επιλέξει να ξεχάσω. Χριστέ μου, ας μην έχει θάλασσα. Τη φοβάμαι τη θάλασσα. Την τρέμω, δεν λες καλύτερα. Ακόμα και μέχρι την Αίγινα, ντάλα καλοκαίρι και το σκέφτομαι να πάω.

Κοιτάζω έξω από το φινιστρίνι. Έχει ήδη σκοτεινιάσει. Κλείνω ξανά τα μάτια. Δεν θα κοιμηθώ. Ψάχνω μέσα στο μυαλό μου μια ανάμνηση από τον Βλάση. Όχι μια οποια-

δήποτε. Μια από εκείνες τις ελάχιστες που δεν ήμασταν απέναντι, αλλά μαζί. Πρέπει να έχει μόλις τελειώσει η σχολική χρονιά, είμαι δεν είμαι οκτώ, γιατί θυμάμαι να φοράω μια από τις άθλιες μπλε κοντές ποδιές, που μέχρι να φτάσει η ώρα να βάλω τα μακριά παντελόνια, άφηναν τα πόδια μου γυμνά, ίδια αδύναμα κλαράκια. Έχει έρθει να με πάρει από το σχολείο με το αγροτικό. Έχει φορτώσει στην καρότσα τριφύλλι. Μύριζε ο τόπος κομμένο χορτάρι. Μεγάλο πράγμα, να 'ρθει ο ίδιος. Μόλις είχαμε βγει για διάλειμμα. Είχε σταματήσει σύρριζα με τα κάγκελα. Μου έκανε νόημα. Δεν χρειαζόμουν και πολύ. Τσακίστηκα να μαζέψω τα σκόρπια μου υπάρχοντα. Μισό τετράδιο, το βιβλίο και ένα φαγωμένο μολύβι. Τα 'ριξα όπως όπως στην τσάντα. Θυμάμαι ότι έβγαλα και την ποδιά που μισούσα και την έχωσα κι αυτή μέσα. Η Θεodώρα θα με τσάκιζε όταν θα της τη γύριζα σε μαύρα χάλια, αλλά δεν υπήρχε περίπτωση να καβαλήσω το αγροτικό δίπλα του με την ποδιά. Την απεχθανόμουν. Πιο πολύ και από το σχολείο το ίδιο. Πιο πολύ και από τα κοντοβράκια που φορούσα μέχρι να μας ζώσει για τα καλά το κρύο. Είχα κάτι λιπόσαρκα κανιά, ακόμη θεόστραβα κι αναιμικά παραμένουν, και ντρεπόμουν να τα δείχνω. Άσε που πάγωνα μόλις έμπαινε ο Οκτώβρης. Λύσσαγα να βάλω παντελόνι, αλλά εκείνη δεν συγχινούνταν. Τα παντελόνια ήταν στη ναφθαλίνη μαζί με τα χράμια και τις καπότες. Θα έβγαιναν όταν έπρεπε να βγουν. Στο σπίτι εξαιρέσεις δεν γίνονταν. Ποτέ και για κανέναν. Σκαρφάλωσα στη θέση δίπλα του και δεν ρώτησα τίποτα. Τι με ένοιαζε, τι με ήθελε, αρκεί που θα' χανα το υπόλοιπο του μαθήματος, και με δικαιολογία

αυτή τη φορά. Όχι, δηλαδή, ότι αν ρωτούσα θα έπαιρνα απάντηση. Σπάνια μίλαγε. Σε μας σχεδόν καθόλου. Κι αν δεν ήταν αυτό το χαρακτηριστικό βαρύ σίγμα της προφοράς του, σκέφτομαι ότι δεν θα μπορούσα να τον αναγνωρίσω μόνο από τη χροιά της φωνής του. Ακόμα και στο τηλέφωνο, εκείνη απαντούσε και στο τέλος μόνο της κουβέντας μας, τότε που μου τον έδινε λέγοντας «έλα πάρε και τον πατέρα σου να μιλήσετε» δεν τον θυμάμαι να άρθρωνε πάνω από δέκα λέξεις, όλες κι όλες. Κάτι μισά κι ανέσωστα ναι, στον μονόλογό μου, κι ύστερα καληνύχτα και να προσέχεις, να 'σαι σωστός. Άλλη ορμήνια δεν είχε ξεστομίσει. Να είσαι σωστός. Αυτό τα περιείχε όλα. Όλη του η κοσμοθεωρία, δύο λέξεις. Η απαρχή των πάντων. Σωστός στο ζύγι, στο μέτρημα, στο νιτερέσο. Στα λεφτά που θα πάρεις, στα βερεσέδια που θα ζητήσεις, στη μέρα και την ώρα που θα υποσχεθείς ότι θα κάνεις κάτι. Όχι μετρημένος. Το μέτρο δεν το λογάριαζε, δεν του έλεγε τίποτα. Καθόταν στον καφενέ κι έπινε τσίπουρο με τις ώρες. Όμως θυμόταν ακριβώς πόσα καραφάκια είχε πει και τα λεφτά που άφηνε ήταν σωστά, ολόσωστα. Κι ούτε που ξέχναγε τις προσβολές και τις κλεψιές και τις αδικίες. Όταν ερχόταν η στιγμή για το νταραβέρι, έβγαινε το τεφτέρι και λογάριαζε, τόσα μου 'πες, τόσα σου 'πα, τόσα σου χρωστάω. Να βγει σωστό το ισοζύγιο. Μάχαιραν έδωσες, μάχαιραν θα λάβεις. Όλα τα είχε υπολογισμένα ο Βλάσης ο Κατσαντώνης. Τα συν και τα πλην. Ποιος του χρώσταγε και σε ποιον ήταν χρεωμένος. Και πλήρωνε πάντα, στο ακέραιο, ακόμη και με καθυστέρηση δεκαετιών. Η σούμα έπρεπε να μηδενίσει. Άδικα ο παπα-Θανάσης του τριβέλιζε το μυαλό με την άφεση

και τη συγχώρεση. Βλάση, ο Θεός είναι μεγαλόθυμος, και προστάζει να συγχωρούμε. Δες, ακόμα και τον Ιούδα τον συγχώρεσε. Δεν κάνει τώρα εσύ, ένας αμαρτωλός όπως όλοι μας, να το κρατάς γινάτι. Ό,τι έγινε έγινε. Πάει πέρασε, ξέχασέ το. Τον κοίταζε ο πατέρας, δεν μίλαγε, έβγαζε το άφιλτρο από τη ρηχή τσέπη του γιλέκου, το χτύπαγε πάνω στο τραπέζι, κι εκεί κοβόταν η κατήχηση. Όταν τελικά έκλεισαν οι λογαριασμοί, ο παπα-Θανάσης ήταν χρόνια θαμμένος δίπλα στην παπαδιά του, κι ο πατέρας έτοιμος να πάει να τον συναντήσει. Εκείνη όμως τη μέρα δεν είχε διευθετηθεί ακόμη τίποτα, κι εγώ δεν είχα ιδέα ούτε για τους ανοιχτούς λογαριασμούς ούτε για οτιδήποτε άλλο. Φαντάστηκα ότι θα κατεβαίναμε στην πόλη, αλλά όταν φτάσαμε στη μεγάλη διχάλα, δεν στρίψαμε δεξιά, παρά πιάσαμε να διασχίζουμε τον κάμπο. Κι από τη δροσιά του βουνού χωθήκαμε στην άπνοια και την ακίνητη ζέστη της πεδιάδας. Άχνιζε ο τόπος. Είχε μια πρώιμη ζέστη και οι αγρότες από φόβο μην τους στεγνώσει το μπαμπάκι και δεν προλάβει να δέσει, είχαν ξεκινήσει να ποτίζουν αποβραδής. Στις μεγάλες ευθείες, δεν βλέπαμε ούτε στα δέκα μέτρα από την πάχνη. Κουράστηκαν τα μάτια μου να κοιτάω γύρω, να καταλάβω πού βρισκόμασταν. Όλα τα χωριά ίδια μου φαίνονταν. Ο αμαξιτός σκονισμένος, το καφενείο πάνω στη δημοσιά, κάτι γέροι στη σκιά να κοιτούν αφηρημένοι το αγροτικό που τους προσπέρναγε. Έγεια το κεφάλι μου και αποκοιμήθηκα, παρόλο που μ' έτρωγε μέσα μου να ξέρω πού πάμε, για να μπορέσω την άλλη μέρα να κοκορευτώ στους συμμαθητές για τη μεγάλη βόλτα. Αλλά με νίκησε το ελαφρύ τράνταγμα του αυτοκινήτου και η ζέ-

στη του απομεσήμερου. Ξύπνησα από τη μυρωδιά. Πρώτη φορά μύριζα τέτοιο πράγμα. Δεν μπορούσα να καταλάβω τι ήταν. Σαν κάποιος να είχε αλατίσει τον αέρα. Άνοιξα τα μάτια μου κι ένα μπλε πλημμύρισε τον κόσμο μου. Μέχρι τότε ό,τι είχα δει ήταν πράσινο και καφετί και κίτρινο και όταν φούντωνε η σοδειά του μπαμπακιού, ένα βρόμικο, διάσπαρτο άσπρο. Αλλά αυτό το μπλε εισέβαλε βίαια στο οπτικό μου πεδίο και με τύφλωσε. Γύρισα και τον κοίταξα. Κάπνιζε και οδηγούσε. Θάλασσα, μου είπε. Η απάντηση σε μια ερώτηση που δεν διατυπώθηκε ποτέ. Θάλασσα, επανέλαβα. Και γέμισαν τα μάτια μου δάκρυα. Όση ώρα ξεφόρτωνε το τριφύλλι σε έναν προβλήτα, για να το μεταφορτώσει ύστερα ένας μεσάζοντας στο φορτηγό πλοίο, νόμιζα ότι αυτός ο ορίζοντας που στο βάθος ενωνόταν με τη θάλασσα, ήταν έτοιμος να με καταπιεί. Ταμπουρωμένος πάνω στην καρότσα, πίσω από τα δέματα, έκανα ότι τον βοηθούσα να ξεφορτώσει. Απλά κρυβόμουν για να μη με βλέπει το μπλε και με ρουφήξει. Είχε ένα ελαφρύ αεράκι προς τη στεριά, και η αλμύρα έμπαινε απρόσκλητη στα ρουθούνια μου. Έτριβα κάθε λίγο και λιγάκι τη μύτη μου, να διώξω την αφάδα, αλλά μάταια. Όταν τελειώσαμε και πληρωθήκαμε το αγώγι μας, ξαναμπήκαμε στην καμπίνα του αγροτικού για την επιστροφή. Αυτή τη φορά είχα την πλάτη μου γυρισμένη στο μπλε. Ένιωθα λίγο πιο ασφαλής. Ίσα που έριχνα μια κλεφτή ματιά από τον αριστερό καθρέφτη, ίσα που προλάβαινα να δω το σούρουπο να ισορροπεί πάνω στο νερό. Χρόνια τώρα αυτός ο υποχθόνιος φόβος μου τρώει τα σπλάχνα κάθε φορά που φτάνω μπροστά στη θάλασσα, κι ακόμα χειρότερα όταν ανεβαίνω σε καράβι, σκέφτομαι ότι

ΜΑΡΩ ΚΑΚΑΒΕΛΑ

κάποια στιγμή αυτό το μπλε θα με καταπιεί και θα γίνω
ένα με την απεραντοσύνη του και θα χαθώ και κανείς δεν
θα με αναζητήσει.

Κυριακή, 5 του Δεκεμβρη 1952

Αγαπημένη μου αδελφή Τούλα,

Το κρύο μάς έχει ήδη ζώσει. Την περασμένη Κυριακή γύρισε ο Νικόλας. Όταν μπήκε στο καφενείο, νόμιζα ότι θώραγα φάντασμα. Σούρωσαν τα νιάτα από πάνω του. Άσπρισε, γέρασε. Για τη μάνα του γύρισε. Ίσα που πρόκανε. Δυο μέρες μετά ξεψύχησε στα χέρια του. Ξεκληρίστηκε η γενιά του. Αυτό μολογούσε σε όλη την αγρύπνια. Πάει πια ξεκληρίστηκε η φύτρα μου. Όμως η Σοφία τον παραστέκεται. Έχει ήδη εγκατασταθεί στο σπίτι και προσπαθεί να το συμμαζώξει. Μόλις σαραντίσει η μακαρίτισσα θα κάνουν τον γάμο. Ακόμα και ο τραγόπαπας συμφώνησε. Του 'κανα κουβέντα του λόγου του κι αυτουνού και του προέδρου και του χωροφύλακα, να τον αφήσουν ήσυχο. Τους έκλεισε τους λογαριασμούς του. Σώνει πια. Τα είπαμε και με τη Θεοδώρα, τα συμφωνήσαμε. Πριν τη Σαρακοστή να το τελευτήσουμε κι εμείς, να έχω και μια βοήθεια στα κτήματα, να μην παλεύω μόνος, ο γέρος είναι ανήμπορος πια. Όταν θα καταλήξουμε, θα σου τηλεγραφήσω να έρθεις, αλλά μη σκας, κι αν δεν μπορέσεις.

Να προσέχεις.

Ο αδελφός σου, Βλάσης

Κυριακή, 5 του Δεκεμβρη 1952

Αγαπητή Τούλα,

Έπεσε κιόλας το πρώτο χιόνι. Είχαμε κάνει ήδη προμήθειες. Στο κατώι στοιβες τα ξύλα. Την προηγούμενη βδομάδα γύρισε και ο Νικόλας. Μπήκε στο καφενείο του Μπιτσαξή και δεν τον αναγνώρισε κανείς. Μήτε κι ο Βλάσης. Ίδιος φάντασμα. Αλλά μη νομίζεις ότι τον καλοδέχτηκαν κιόλας. Ίσα που την πρόκανε τη μάνα του. Την άλλη μέρα ξεψύχησε στα χέρια του η τυραγνισμένη. Πεντάρφανος απέμεινε. Αυτό έλεγε συνέχεια τη νύχτα που την ξενυχτάγαμε. Πάει ξεκληρίστηκε η φύτρα μου, χάθηκε η γενιά μου. Τι να του πεις; Όλους τους έχασε. Τη μάνα του τώρα, τον κύρη του στην Κατοχή, τ' αδέρφια του, έναν προς έναν, λες και τους έχει βάλει στο σημάδι ο Θεός. Άλλος χάθηκε στο βουνό, άλλος από το χτικιό στο Σωτηρία. Τι να στα μολογώ, τα ξεύρεις. Και το στερνοκοούνι τους, η Λευτερίτσα, πνίγηκε στο ποτάμι πέρσι. Από ατύχημα, από δικού της, κανείς δεν έβγαλε άκρη. Κι ο Νικόλας να μη μπορεί να έρθει ούτε στο ξόδι της. Δεν υπέγραφε λένε τη δήλωσή. Αγύριστο κεφάλι, και τι κατάλαβε. Τον κύκλωσε το θανατικό, αλλά τη γνώμη του δεν τη γυρίζει. Κόκκινος μέχρι το τέλος, έτσι είπε του Βλάση, μια στιγμή που ξεμοναχιαστήκανε στο νεκροταφείο. Θα φύγει να πάει στους δικούς του στη Σοβιετία, αλλά είναι βλέπεις και η Σοφία. Μεγάλο το ντέρτι του γι' αυτήν. Τα

συμφώνησαν και με τον παπα-Θανάση. Μόλις σαραντίσει η μακαρίτισσα, θα παντρευτούν. Ο αδελφός σου, ο Βλάσης, θα τους παντρέψει. Τα έχει ήδη κανονισμένα με τον πρόεδρο και τον χωροφύλακα. Να τον αφήσουν ήσυχο πια τον Νικόλα. Τα έκλεισε τα νιτερέσια του με το κράτος. Τον ξέρεις δα τον Βλάση, τι αδυναμία τούς έχει, και στον Νικόλα και στη Σοφία. Πιότερο στη Σοφία. Και μη νομίσεις ότι ζηλεύω. Βασανισμένη είναι κι αυτή. Ένας άντρας της έλαχε, κι αυτός τόσα χρόνια τραβιέται με πολέμους, φυλακές, εξορίες. Τον αγαπάει, τον λυπάται, δεν ξεδιαλύνω. Κι άμα πάω να πω καμιά κουβέντα του Βλάση, γίνεται θηρίο ανήμερο. Αδελφός είναι μου λέει ο Νικόλας και γίνεται η φωνή του απόκοσμη. Δεν τον έχεις ματαδεί έτσι τον αδελφό σου. Δηλαδή και πού να τον δεις κι εσύ, τόσα χρόνια που είσαι φευγάτη. Οπότε σωπαίνω κι εγώ. Αλλά ξέρω, σκίζε-ται το μέσα του για τη Σοφία, αλλά και πώς να μου το παραδεχτεί. Και μένουμε και οι δύο σιωπηλοί. Λένε ότι φέτος ο χειμώνας θα είναι βαρύς, οπότε ούτε κι ο ταχυδρόμος θα μπορεί εύκολα να ανεβαίνει καταδώ. Μην ανησυχείς αν δεν έχεις σύντομα νέα μας.

Σε ασπάζομαι,

η μέλλουσα νύφη σου Θεοδώρα

Πέτρος

Βγαίνω στο κατάστρωμα να καπνίσω. Έρημο. Κανείς, ψυχή ζώσα. Ποιος μουρλός παίρνει το πλοίο μεσοβδόμαδα, Φλεβάρη μήνα, να κατεβεί στο νησί. Εγώ και κάτι νταλικέρηδες που έτσι κι αλλιώς τη δουλειά τους κάνουν, και που τώρα είναι αραχτοί και κοιμούνται στις κουκέτες τους. Ευτυχώς δεν έχει καιρός. Τι έμπνευση και αυτή, να φύγω σαν κυνηγημένος. Πρώτα στο χωριό και τώρα στο πλοίο. Όμως από την πρώτη στιγμή που έπεσε το τηλεφώνημα, χάθηκαν όλες οι σταθερές. Σάμπως και υπήρχαν ποτέ. Κύριε Κατσαντώνη, πρέπει να περάσετε από το γραφείο μας για προσωπική σας υπόθεση. Τσιριχτή φωνή στις δέκα το πρωί, δύσκολα παλευόταν. Κι εσείς ποια είστε; Η συμβολαιογράφος. Δεν είχα πιεί και καφέ. Περίπλοκη άσκηση. Σχεδόν άγνωρη λέξη.

Γυρίζω την πλάτη μου στον αέρα, την κυρτώνω, καλύπτω με το σώμα μου το χέρι. Τσακ και άναψε. Με την πρώτη. Ποια συμβολαιογράφος; Και γιατί δεν μπορείτε να μου πείτε από το τηλέφωνο; Γιατί πρέπει να πιστοποιήσω την ταυτότητά μου. Ανάποδος κόσμος. Εγώ δεν σας ξέρω, εσείς με ξετρυπώσατε και μου ζαλίζετε τον έρωτα πρωί πρωί, κι από πάνω πρέπει να σας πείσω ότι εγώ είμαι αυτός που ψάχνετε. Μπα, δεν νομίζω. Όμως επέμενε, με επαγγελματισμό και υψηλές οκτάβες, κι ήταν και μια μέρα που με τσάκιζε ο πονοκέφαλος από τα τζιν της προηγούμενης νύχτας. Υποχώρησα, δεν έπρεπε, τώρα το ξέρω, αλ-

λά δεν είχα τις αντοχές να την κοντράρω, κι έτσι μια μέρα του περασμένου Γενάρη, ξεκίνησε η ανατροπή της ζωής μου, πάνω που τα είχα στρώσει όλα, και βάδιζα απόλυτα σίγουρος και ήρεμος και έμπλεος πόνων και λοιμώξεων προς την ολοκληρωτική απαλοιφή. Βοήθησε βέβαια και το γεγονός ότι το γραφείο της ήταν δυόμισι, κυριολεκτικά δυόμισι τετράγωνα από το σπίτι μου, οπότε, γυμνός από την όποια δικαιολογία αρνήσεως, επείσθην να τη συναντήσω, πού αλλού, στον τόπο εργασίας της, πέμπτος όροφος, διαμέρισμα 7, θα πάρετε το αριστερό ασανσέρ και όχι το δεξί, γιατί το δεξί σάς πάει στη δεξιά πτέρυγα της τεράστιας δίδυμης μεταπολεμικής πολυκατοικίας με τον απόντα θυρωρό, διαγραμμένο από τη δεκαετία του ογδόντα σίγουρα, αλλά με το γραφειάκι του πάντα παρόν στην ημιφωτισμένη πια είσοδο του εν λόγω κεντρικού οικήματος, γεμάτο ανεπίδοτους φακέλους, κατά κύριο λόγο λογαριασμούς για ενοίκους που ποιος ξέρει αν ζουν ή αν πέθαναν, πράγμα που μάλλον ίσχυε εκείνο το απόγευμα και για μένα, αφού νόμιζα, πλανώμενος πλάνην οικτράν, ότι είχα απαλλαγεί από το παρελθόν, μιας που κανέναν συγγενή μου εξ αίματος δεν ζούσε πια. Τόσο ήξερα, τόσο λογάριαζα.

Όχι όμως και η κυρία Λινού, που κακώς την είχα υπολογίσει κοντά στη σύνταξη. Ήταν δεν ήταν σαράντα. Λάθος φωνή. Την αδικούσε, γιατί παρότι δεν ήταν και καμιά εντυπωσιακή, μια χαρά κομμάτι μου φάνηκε, όχι φυσικά για τα δόντια μου, αφού αυτά είχαν σαπίσει, και το μόνο που μπορούσαν να μασουλήσουν ήταν κάτι μπαγιάτικα φιστίκια, κι αυτά αμάσητα σχεδόν τα κατέβαζα, σπρώχνοντάς τα με τζιν. Έφτασα στη συμφωνημένη ώρα. Επτά και τέταρτο. Κάλεσα

πειθήνια το αριστερό ασανσέρ σύμφωνα με τις οδηγίες, βγήκα στον πέμπτο και η πόρτα του διαμερίσματος 7, διπλή, κατακαίνουργια, δρύινη ακριβή και με κλειδαριά ασφαλείας, δίπλα στο παράθυρο του ακάλυπτου, κολλητά με τη σκάλα υπηρεσίας, με περίμενε να χτυπήσω το κουδούνι.

Κρυώνω. Πρέπει να μπω μέσα. Κρίμα, τώρα που απαλλάχτηκα από τους πόνους, ν' αρπάξω κανένα κρύωμα. Γυρνάω στο σαλόνι της πρώτης θέσης. Το εισιτήριό μου ήταν για κατάστρωμα, αλλά ποιος ασχολούνταν μαζί μου σε αυτό το απελπιστικά άδειο πλοίο που αρμένιζε, ίδιο πλοίο-φάντασμα καταμεσής στη θάλασσα του Αιγαίου, κι αυτό χωρίς προορισμό και αποστολή, ίσα ίσα για να με πάρει από την πόλη μου, την πόλη που μισούσα, αλλά αρνιόμουν να αποχωριστώ, μια στάση ζωής που με έφερε εδώ που είμαι τώρα, και να με πάει μέχρι το νησί, για να βρω τις απαντήσεις στις ερωτήσεις που προσγειώθηκαν αυθαίρετα στη ζωή μου, και που είμαι απολύτως σίγουρος ότι τίποτα δεν θα μου προσφέρουν αφού έτσι κι αλλιώς το παρελθόν είναι εκεί ασάλευτο κι αμετακίνητο, και δεν έχει σημασία από ποια πλευρά το εξετάζεις, τίποτα δεν μπορείς να του αλλάξεις, ούτε να συνδιαλεχθείς μαζί του, κι ας λένε ό,τι θέλουν οι διάφοροι γκουρού της ψυχοθεραπευτικής, τίποτα δεν μπορείς να κάνεις με το παρελθόν σου, παρά μόνο να το αγνοήσεις, ή τουλάχιστον αυτό έκανα εγώ, μέχρι να μπει στο πλάνο η κυρία Λινού και η προσωπική μου υπόθεση, που ήθελε πάση θυσία να την αποτινάξει από πάνω της.